

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

ZP-KNPS.431.1.23.2021.AŁ

Wrocław, dnia 5 grudnia 2021 r.

Pan
Borys Płókarz
Dyrektor
Domu Troskliwej Opieki SANTORIUS
w Rakoszycach

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 11 -12 sierpnia 2021 r.. na podstawie art. 22 ust. 10 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 ze zm.) zwanej dalej „ustawą”, zespół kontrolerów: Anna Łata, inspektor wojewódzki (przewodnicząca kontroli) oraz Elżbieta Jakubowska inspektor wojewódzki (kontroler), przeprowadził kontrolę kompleksową Domu Troskliwej Opieki SANTORIUS, ul. Średzka 12, 55-300 Rakoszyce, zwany również „Placówką”, „Jednostką”, „Domem”.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 24 czerwca 2021 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na II półroczu 2021 r. Działalność Jednostki została oceniona pod kątem standardu wynikającego z art. 68 i art. 68 a - ustawy o pomocy społecznej. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2020 r. do dnia 11 sierpnia 2021 r.

W okresie objętym kontrolą Dyrektorem Placówki był Pan Borys Płókarz, zwany dalej również „Dyrektorem”, odpowiedzialny za realizację zadań podlegających kontroli.

Działalność Jednostki w zakresie objętym kontrolą oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami.

Uzasadnieniem powyższej oceny jest ustalony w trakcie kontroli stan faktyczny i prawny zawarty w protokole kontroli podpisanym bez zastrzeżeń w dniu 18 listopada 2021 r. przez Pana Borysa Płókarza - Dyrektora Jednostki.

Na podstawie czynności kontrolnych ustalono, że liczba mieszkańców przebywających w dniu kontroli w Placówce nie przekraczała ilości miejsc określonej w decyzji Wojewody Dolnośląskiego z dnia 27 stycznia 2014 r. Nr PS-KNPS.9423.1.2014.

Budynek Jednostki i jego otoczenie pozbawione są barier architektonicznych, Wejście główne jest dostępne dla osób poruszających się na wózku inwalidzkim, bez barier., co jest zgodne z art. 68 ust. 4 pkt 1 ustawy.

Na potrzeby mieszkańców przeznaczono 8 pokoi mieszkalnych z 18 miejscami (1 jednoosobowy, 4 dwuosobowe i 3 trzyosobowe) co nie jest zgodne z art. 67 ustawy oraz wydanym zezwoleniem. W czasie kontroli zajętych było 17 miejsc.

Pokoje wyposażone są zgodnie ze standardem określonym w art. 68 ust. 4 pkt 3 lit. c ustawy. Metraż pokoi objętych zezwoleniem nie budził zastrzeżeń.

W obiekcie znajdowały się pomieszczenia, o których mowa w art. 68 ust. 5 ustawy. Liczba łazienek nie spełniała normy wyznaczonej przepisami, tj. jedna łazienka dla nie więcej niż pięciu osób i jedna toaleta dla nie więcej niż czterech osób, co jest niezgodne z art. 68 ust. 5, pkt 3 ustawy.

Pomieszczenia sanitarne były wyposażone w uchwyty ułatwiające osobom niepełnosprawnym korzystanie z tych pomieszczeń, co jest zgodne z art. 68 ust. 5 pkt 3 ustawy.

Organizacja wyżywienia w Placówce spełniała standard określony w art. 68 ust. 6 pkt 1,3 i 4 ustawy. Placówka zapewniała 5 posiłków dziennie, tj. śniadanie, II śniadanie, obiad, podwieczorek oraz kolację, a także posiłki dietetyczne, jeśli zaleci takie lekarz. Zgodnie z art. 68 ust. 6 pkt 2 ustawy zachowana była 4 godzinna przerwa między śniadaniem a obiadem. Kolacja podawana była nie wcześniej niż o godz. 18⁰⁰ (potwierdziła to większość rozmówców) Pensjonariuszom zapewniono dostęp do posiłków i napoi przez całą dobę podawanych na życzenie, oraz możliwość spożywania posiłków w pokoju, jak również karmienia.

Ustalenia kontroli kompleksowej wykazały, że mieszkańcy Jednostki mieli zapewnioną stałą opiekę, a personel opiekuńczy udzielał im pomocy w czynnościach dnia codziennego, co jest zgodne z art. 68 ust. 1 pkt 1 lit. a oraz ust. 3 pkt 1 ustawy. W zakresie zaopatrzenia w środki higieny osobistej ustalono, że Placówka zapewnia mieszkańcom papier toaletowy, mydło, szampon, chusteczki nawilżane, oraz ręczniki papierowe. Pozostałe środki higieny osobistej oraz kosmetyki zabezpieczają rodziny mieszkańców. Placówka generalnie nie zakupuje odzieży mieszkańcom, realizują to rodziny mieszkańców, którym Placówka zgłasza braki i potrzeby w tym zakresie. W przypadku pilnej potrzeby doposażenia mieszkańców, Dom w porozumieniu z ich rodzinami zakupuje potrzebne rzeczy tj. odzież, obuwie czy bieliznę, co gwarantuje standard określony w art. 68 ust. 3 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej. Stan higieniczny oraz czystość ubioru i pościeli pensjonariuszy nie budziły zastrzeżeń.

Jednostka zapewniała podopiecznym pielęgnację w chorobie oraz pomoc w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych, co spełnia wymóg art. 68 ust. 3 pkt 4 ustawy. Lekarz

pierwszego kontaktu przyjmował pensjonariuszy na terenie Placówki w ramach wizyt domowych, jeśli była taka potrzeba. W nagłych przypadkach wzywano pogotowie ratunkowe. Ponadto Placówka udzielała mieszkańcom pomocy w dotarciu do specjalistów oraz na badania diagnostyczne.

W myśl art. 68 ust. 3 pkt 2 ustawy Placówka, w ramach usług opiekuńczych, organizowała czas wolny mieszkańców m.in. zapewniano możliwość spędzania czasu przez udział w zajęciach plastycznych (organizowana jest arteterapia – terapia sztuką i kulturą), jak również spędzają czas przy grach planszowych, grze w szachy, karty. Organizowano również zajęcia na świeżym powietrzu w formie wyjścia na ogród, zajęcia w plenerze i spacerów, zapewniono dostęp do TV. Obchodzone były święta wynikające z kalendarza liturgicznego i spotkania okolicznościowe, a także umożliwiano udział mieszkańców w praktykach religijnych.

Jednostka, zgodnie z art. 68 ust. 1 pkt 1 lit. e, zapewniała pensjonariuszom kontakt z otoczeniem, mieszkańcy utrzymywali kontakty z rodzinami i środowiskiem lokalnym. Dom podjął współpracę z miejscową Parafią. Ksiądz raz w miesiącu odprawia nabożeństwa w Placówce, z posługą sakramentów.

Ustalono, że sposób świadczenia usług w Placówce uwzględniał stan zdrowia, sprawność fizyczną i intelektualną, indywidualne potrzeby i możliwości mieszkańców, za wyjątkiem przypadku zamykania mieszkanki w pokoju bez jej zgody (od zewnątrz). Rozmówczyni, której sprawa dotyczy wносиła uwagi świadczące o braku poszanowania jej prawa do godności, wolności, intymności i poczucia bezpieczeństwa, co świadczy o nie spełnianiu warunków określonych w art. 68 ust. 2 ustawy w odniesieniu do wszystkich mieszkańców.

Prowadzono dokumentację osób przebywających w Placówce, która zawierała umowy o świadczenie usług, co jest zgodne z art. 68 a pkt 1 lit. a ustawy. Umowy podpisane były jednak przez mieszkańców i zleceniodawcę, najczęściej krewnego mieszkańca lub jedynie przez zleceniodawcę. Powinno dążyć się do podpisywania umów o świadczenie usług w Placówce również przez mieszkańców. Szczegółowa dokumentacja zawierała dane identyfikacyjne osób przebywających w Placówce, informacje dotyczące ich stanu zdrowia oraz dane kontaktowe osób przez nich wskazanych, co spełnia wymóg art. 68 a pkt 1 lit. b i c ustawy.

W Jednostce w okresie objętym kontrolą prowadzono ewidencję przypadków korzystania ze świadczeń zdrowotnych na terenie Placówki., co jest zgodne art. 68 a pkt 1 lit. d ustawy.

Ustalono, że Jednostka prowadziła ewidencję przypadków stosowania na terenie Placówki przymusu bezpośredniego – w ewidencji brak wpisów.

W toku kontroli ustalono, że przed wejściem, na budynku znajdowała się tablica informacyjna z nazwą Domu i adresem, z danymi o rodzaju posiadanego zezwolenia, oraz numerze wpisu do rejestru placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku. Wewnątrz budynku znajdowała się informacja o zakresie działalności prowadzonej w Placówce oraz o podmiocie prowadzącym Placówkę, w tym informacje o siedzibie lub miejscu zamieszkania, co jest zgodne z art. 68 a pkt 2 i pkt 3 ustawy.

Nieprawidłowości stwierdzone w toku kontroli:

1. Prowadzenie Placówki dla większej liczby osób niż określona w zezwoleniu Wojewody Dolnośląskiego oraz użytkowanie pokoju nieobjętego zezwoleniem.
2. Zbyt mała liczba łazienek i wc wynikające ze standardu w stosunku do ilości mieszkańców.
3. Zamykanie jednego z pokoi z zewnątrz bez możliwości samodzielnego opuszczenia go przez mieszkankę.

Na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j.: Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 ze zm.) wydaje się następujące zalecenie pokontrolne wynikające ze stwierdzonych nieprawidłowości:

Ad. 1.

Dostosować liczbę mieszkańców i pokoi mieszkalnych do wydanego zezwolenia i nie przekraczać dopuszczalnej liczby mieszkańców ponad 17 osób - stosownie do decyzji Wojewody Dolnośląskiego z dnia 27 stycznia 2014 r. Nr PS-KNPS.9423.1.2014.

Podstawa prawna: art 67 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 ze zm.).

Termin realizacji zalecenia: niezwłocznie

Ad. 2

Dostosować liczbę łazienek i toalet do ilości korzystających z nich osób, zgodnie z obowiązującym standardem tj. jedną łazienkę dla nie więcej niż pięciu osób i jedną toaletę dla nie więcej niż czterech osób.

Podstawa prawna: art. 68 ust. 5 pkt 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 ze zm.)

Termin realizacji zalecenia: niezwłocznie

Ad. 3

Zaprzestać zamykania mieszkanek w pokoju, bez możliwości samodzielnego opuszczania go i zabezpieczenia własnych rzeczy znajdujących się w nim. Wprowadzić system zamykania pokoi, który da mieszkańcom poczucie bezpieczeństwa i intymności i umożliwi realizację prawa do wolności i godności.

Podstawa prawna: art. 68 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 ze zm.)

Termin realizacji zalecenia: niezwłocznie

POUCZENIE

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tut. Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO
Danuta Zawilla
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

KIEROWNIK ODDZIAŁU
Kontroli i Nadzoru w Pomocy Społecznej
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej
Ewelina Zygmunt
Ewelina Zygmunt

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI
ZP-KNPS.431.1.23.2021.AŁ

Wrocław, dnia 5 stycznia 2022 r.

Pan
Borys Piókarz
Dyrektor
Domu Troskliwej Opieki
„SANTORIUS”
ul. Średzka 12
55-300 Rakoszyce

W nawiązaniu do wniesionych pismem z dnia 28 grudnia 2021 r. (data wpływu do Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu w dniu 30 grudnia 2021 r.) zastrzeżeń do zalecenia pokontrolnego nr 3, wydanego po kontroli kompleksowej w Domu Troskliwej Opieki „SANTORIUS” w Rakoszycach o treści: *„Zaprzestać zamykania mieszkanek w pokoju, bez możliwości samodzielnego opuszczania go i zabezpieczenia własnych rzeczy znajdujących się w nim. Wprowadzić system zamykania pokoi, który da mieszkańcom poczucie bezpieczeństwa i intymności i umożliwi realizację prawa do wolności i godności”* informuję, co następuje.

Po ponownej analizie treści protokołu i rozmowy mieszkanek Domu w sprawie zamontowania zamka w drzwiach oraz przeanalizowania przedstawionych argumentów, zastrzeżenie zostało uwzględnione w części dotyczącej zamykania mieszkanek z zewnątrz i uniemożliwiania jej wyjścia z pokoju.

W pozostałym zakresie, bez względu na powód montażu zamka w drzwiach od zewnątrz, z uwagi na problemy zdrowotne mieszkanek, nie zostało uwzględnione. Przyjęte *„w trosce o zdrowie mieszkanek i możliwość udzielenia naglej pomocy również w chwilach, gdy jest zamknięta (własnoręcznie) wewnątrz pokoju”* rozwiązanie *„polegające na zastosowaniu mechanizmu pozwalającego szybko otwierać drzwi”*, powodowało u tej osoby lęk i obawy o ewentualne kradzieże.

W związku z powyższym w akapicie: „Nieprawidłowości stwierdzone w toku kontroli” pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Montaż w drzwiach wejściowych do pokoju mieszkalnego zamka w taki sposób, że niemożliwe jest zabezpieczenie go przed wejściem osób postronnych do pokoju, co wzbudza w mieszkance obawy o bezpieczeństwo znajdujących się w pomieszczeniu rzeczy osobistych”.

Natomiast zalecenie Ad. 3 na str. 5 otrzymuje brzmienie:

„3. Umożliwić mieszkańcom zabezpieczanie własnych rzeczy znajdujących się w pokojach przez stosowanie takiego systemu zamykania drzwi, który da im poczucie bezpieczeństwa i intymności oraz umożliwi realizację prawa do wolności i godności”.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Danuta Ziwiła
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

KIEROWNICZKA ODDZIAŁU
Kontrola i Nadzór w Polityce Społecznej
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej

Ewelina Zegłini

o. y. k. 270 7.01.220 6.09